

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ
İDARE HUKUKU FİNAL SINAVI
31.05.2014-18.00

Açıklamalar: Sınav süresi ... dakikadır. Başka kağıt verilmez. Başarılar dileriz.

1. OLAY

Bir bakan hakkında yapılacak olan meclis soruşturması görüşmeleri sırasında, bir milletvekili tarafından TBMM Meclis Başkanlığı'na gönderilen fezleke talep edilmiş; bu talep, Meclis Başkanlığı'nca reddolunmuştur.

Soru: Meclis Başkanlığı'nın fezlekenin verilmesi talebini reddetmesinin, dava konusu edilebilir bir idari işlem olup olmadığını tartışınız.

2. OLAY

Soma Kömür İşletmeleri A.Ş. tarafından işletilen ocakta gerçekleşen kaza sonucu, Bay A'nın da içinde bulunduğu 301 işçi hayatını kaybetmiş, 486 işçi ise yaralı olarak kurtarılmıştır. Kaza sonrası yapılan ilk incelemede, "yeraltı kömür işletmesinde meydana gelen olayın, trafo patlaması sonucu meydana gelmediği, olay günü temiz hava taşıyan ana galeride yanan kömürün çökmesi, yoğun karbon monoksitin üretim yerlerine ulaşması sebebiyle ocağı kaplaması sonucunda -gaz maskelerinin gerekli standartları taşımaması nedeniyle- çalışanları kısa süre içinde etkisi altına aldığı ve maden işyerlerinde; yaşam odalarının, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin mevzuatta, yer altı ve yerüstü maden işlerinin yapıldığı işyerlerinde uygulanacak asgari genel hükümler içerisinde düzenlenmediği nedeniyle işletilen ocakta bulunmadığı" bilirkişiler tarafından ifade edilmiştir.

İLGİLİ MEVZUAT

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

Madde 30 – (1) Aşağıdaki konular ile bunlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir:

a. İlgili bakanlıkların görüşü alınarak, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması, sürdürülmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi amacıyla; işyeri bina ve eklentileri, iş ekipmanı, işin her safhasında kullanılan ve ortaya çıkan maddeler, çalışma ortam ve şartları, özel risk taşıyan iş ekipmanı ve işler ile işyerleri, özel politika gerektiren grupların çalıştırılması, işin özelliğine göre gece çalışmaları ve postalar hâlinde çalışmalar, sağlık kuralları bakımından daha az çalışılması gereken işler, gebe ve emziren kadınların çalışma şartları, emzirme odaları ve çocuk bakım yurtlarının kurulması veya dışarıdan hizmet alınması ve benzeri özel düzenleme gerektirebilecek konular ve bunlara bağlı bildirim ve izinler ile bu Kanunun uygulanmasına yönelik diğer hususlar.

3213 Sayılı Maden Kanunu

Faaliyetlerin denetimi:

Madde 11 – Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, maden hakları ile ilgili bütün faaliyetlerin yürütülmesini ve vecibelerin yerine getirilmesini kontrol ve denetimini yapmak ve yönlendirmek için teknik ve mali konuları yerinde incelemek amacıyla ihtisaslaşmış diğer Devlet kuruluşlarından da yararlanarak inceleme raporu hazırlar.

Birinci fıkraya göre yapılan inceleme sonunda gerçek dışı ve/veya yanıltıcı beyanda buldukları tespit edilenler hakkında 10 uncu madde hükümleri uygulanır.

İnceleme yapacakların nitelikleri, incelemenin nasıl yapılacağı ve raporların tanzimi ile diğer hususlar yönetmelikte belirtilir.

Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği

İşverenin genel yükümlülükleri

Madde 5 – (1) İşveren aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür:

a) Çalışanların sağlık ve güvenliklerini sağlamak amacıyla;

1) İşyerleri, çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye atmayacak şekilde tasarlanır, inşa edilir, teçhiz edilir, hizmete alınır, işletilir ve bakımı yapılır.

Patlama, yangın ve zararlı ortam havasından korunma

Madde 7 – (1) İşveren, patlama ve yangın çıkmasını ve bunların olumsuz etkilerini önlemek üzere, patlayıcı ve sağlığa zararlı ortam havasının oluşmasını önlemek, yapılan işlemlerin doğası gereği patlayıcı ortam oluşmasının önlenmesi mümkün değilse patlayıcı ortamın tutuşmasını önlemek, patlama ve yangın başlangıçlarını tespit etmek, yayılmasını önlemek ve mücadele etmek için yapılan işe uygun tedbirler alır.

Sorular

- 1- Bay A'nın yakınları uğramış oldukları 5.000 TL maddi ve 5.000 TL manevi zararın tazmini istemiyle dava açmayı düşünmektedirler. Bu dava,
  - a- Hangi mahkemede,
  - b- Ne süre içinde açılmalıdır?
- 2- A'nın mirasçılarının dava açıldıktan sonra, dava konusu miktarı arttırıp arttıramayacaklarını yazınız.
- 3- A'nın yakınları ile ölen diğer işçilerinin yakınlarının birlikte dava açıp açamayacakları hususunu açıklayınız.
- 4- İdarenin sorumluluğunun hangi hukuki esasa dayandırılabileceğini açıklayınız.
- 5- İdarenin savunmasının ne yönde olabileceğini tartışınız.

3. OLAY

Bakanlar Kurulu tarafından E ilçesinde yapılması planlanan baraj ve HES projesi için Bakanlar Kurulu tarafından acele kamulaştırma kararı alınmıştır. Bakanlar Kurulu kararının hukuka uygun olup olmadığını tartışınız.

İlgili Mevzuat

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu

Acele kamulaştırma

Madde 27 – 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacına veya aceleliğine Bakanlar Kurulunca karar alınacak hallerde veya özel kanunlarla öngörülen olağanüstü durumlarda gerekli olan taşınmaz malların kamulaştırılmasında kıymet takdiri dışındaki işlemler sonradan tamamlanmak üzere ilgili idarenin istemi ile mahkemece yedi gün içinde o taşınmaz malın 10 uncu madde esasları dairesinde ve 15 inci madde uyarınca seçilecek bilirkişilerce tespit edilecek değeri, idare tarafından mal sahibi adına 10 uncu maddeye göre yapılacak davetiye ve ilanda belirtilen bankaya yatırılarak o taşınmaz mala el konulabilir.